

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Hradci Králové - pobočka v Olomouci rozhodl samosoudkyní JUDr. Martinou Radkovou v právní věci žalobce **K. M.**, bytem v O., H. 408/31, proti žalované **České správě sociálního zabezpečení**, se sídlem v Praze, Křížová 25, o **žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 19. 7. 2012, č.j. X, ve věci zamítnutí žádosti o invalidní důchod,**

t a k t o:

I. Žaloba **s e z a m í t á .**

II. Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í

[1] Žalobce podal v zákonné lhůtě žalobu proti shora označenému rozhodnutí žalované. Tímto rozhodnutím byly zamítnuty námitky a potvrzeno rozhodnutí žalované ze dne 12. 4. 2012, č. j. X, jímž byla zamítnuta žádost žalobce o invalidní důchod, protože podle posudku Okresní správy sociálního zabezpečení Olomouc ze dne 26. 3. 2012 není žalobce invalidní a jeho pracovní schopnost poklesla pouze o 20 %.

[2] Žalobce ve své žalobě namítal, že jeho zdravotní stav se nelepší od roku 2003, po dvou operacích ramene a 4 operacích zápěstí má žalobce omezenou hybnost ruky, měl být hodnocen podle kapitoly XIII oddílu A položky 1b

s přihlédnutím ke kapitole XV oddíl B položka 4a vyhlášky o posuzování invalidity. Žalobce absolvoval dvě operace obličeje, má od r. 2007 glaukom, nemůže také vykonávat práci, která vyžaduje delší soustředění a léčí se pro deprese, užívá léky, které mají vedlejší nepříznivé účinky.

[3] Krajský soud si vyžádal k důkazu posudek Posudkové komise Ministerstva práce a sociálních věcí (dále i „PK MPSV“) v Hradci Králové. Ten byl vyhotoven touto komisí dne 6. 11. 2012. Jednání komise nebyl žalobce přítomen, omluvil se.

[4] Krajský soud přezkoumal napadené rozhodnutí podle § 65 a násl. zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále „s. ř. s.“) v mezích žalobních bodů a při přezkoumání rozhodnutí vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu (§ 75 odst. 1 a 2 s. ř. s.), tedy ke dni 19. 7. 2012.

[5] Provedeným dokazováním soud zjistil, že posudkový lékař Okresní správy sociálního zabezpečení Olomouc dne 26. 3. 2012 míru poklesu pracovní schopnosti žalobce ohodnotil podle přílohy vyhlášky č. 359/2009 Sb., kapitoly XV oddílu B položky 4a o 20 % a vyslovil, že žalobce není invalidní dle § 39 odst. 1 zákona č. 155/1995 Sb. Jako rozhodující příčinu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu s nejvýznamnějším dopadem na pracovní schopnost žalobce posudkový lékař OSSZ stanovil „arthrosis carpi I. dx, stav po fraktuře radii dist. I. dx et OS anno 03“.

[6] Rozhodnutím ze dne 12. 4. 2012 zamítla žalovaná žádost žalobce o invalidní důchod s odkazem na citovaný posudek OSSZ Olomouc.

[7] Na základě námitek vyhotovil lékař lékařské posudkové služby žalované dne 31. 5. 2011 posudek, podle kterého nebyl žalobce shledán invalidní. U žalobce byl konstatován dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav, jehož rozhodující příčinou s nejvýznamnějším dopadem na pracovní schopnost byla artróza pravého zápěstí po fraktuře distální části radia vpravo, osteosyntéza provedena v roce 2003, extrakce dlahy v roce 2004, s plánem operace 21. 6. 2012 (déza se štěpem nebo resekce ulny) s omezením hybnosti kloubu a zachovanou sebeobsluhou. Toto postižení odpovídalo kapitole XV oddílu B položce 4a přílohy k vyhlášce č. 359/2009 Sb. a pokles pracovní schopnosti žalobce činil 20 %.

[8] Podle žalobou napadeného rozhodnutí bylo přezkoumáno námitkami napadené rozhodnutí v plném rozsahu a v řízení o námitkách podle posudku lékaře ČSSZ bylo zjištěno, že žalobce není invalidní. Žalovaná vypsala podklady, ze kterých vycházela, diagnózy žalobce a ty vyhodnotila tak, že dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav žalobce neodpovídá žádnému stupni invalidity. Lékař žalované potvrdil, že lékař OSSZ vycházel ze správných posudkových kritérií a zdravotní stav byl posouzen v souladu se zákonem č. 155/1995 Sb. o důchodovém pojištění i vyhláškou č. 359/2009 Sb. Žalovaná dospěla ke zcela shodnému posouzení žalobce jako lékař OSSZ.

[9] Pro přezkumné soudní řízení zdravotní stav žalobce a jeho dochovanou pracovní schopnost k datu vydání přezkoumávaného rozhodnutí posoudila dne 6. 11. 2012 Posudková komise Ministerstva práce a sociálních věcí v Hradci Králové. Z posudku soud zjistil, že posudková komise vycházela při posouzení zdravotního

stavu žalobce ze zdravotnické dokumentace praktického lékaře, z kompletní spisové dokumentace a z nálezů a zpráv vyjmenovaných v posudku, a to včetně lékařských zpráv zaslaných žalobcem s žalobou a také s omluvou k jednání komise.

[10] Ve svém posudkovém hodnocení došla Posudková komise MPSV v Hradci Králové k závěru, že rozhodující příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu žalobce s nejvýznamnějším dopadem na pracovní schopnosti žalobce bylo k datu rozhodnutí žalované 19. 7. 2012 degenerativní poúrazové onemocnění pravého zápěstí, stav po operativním znehybnění pravého zápěstí. Toto postižení žalobce odpovídalo kapitole XV oddílu B položce 4a přílohy k vyhlášce č. 359/2009 Sb. a pokles pracovní schopnosti žalobce byl stanoven o 10 % s navýšením o dalších 10 % na celkových 20 %. V posudku PK MPSV, stejně jako v předchozích posudcích, je uvedena pracovní rekomandace žalobce, tj. to, jakých prací je žalobce schopen a jaká má pracovní omezení.

[11] Komise dodala, že i přes operativní znehybnění pravého zápěstí přetrvává v tomto kloubu hybnost, i když výrazně omezená asi na ¼ normální hybnosti. Jedná se tedy o podstatné omezení hybnosti, ale nejedná se o ztuhnutí tohoto kloubu. Komise popsala i ostatní operace a uzavřela, že ohledně ramenních a kolenních kloubů jde o degenerativní změny prvního až druhého stupně. Hybnost v levém kolenním kloubu je jen zcela lehce omezena.

[12] Skutková zjištění ve věci tedy učinil soud z rozhodnutí žalované ze dne 19. 7. 2012, z obsahu posudkového spisu žalobce uloženého u Okresní správy sociálního zabezpečení Olomouc a z posudku Posudkové komise Ministerstva práce a sociálních věcí v Hradci Králové ze dne 6. 11. 2012.

[13] Podle § 38 zákona č. 155/1995 Sb., ve znění účinném ke dni vydání napadeného rozhodnutí, *pojištěnec má nárok na invalidní důchod, jestliže nedosáhl věku 65 let a stal se*

a) invalidním a získal potřebnou dobu pojištění, pokud nesplnil ke dni vzniku invalidity podmínky nároku na starobní důchod podle § 29, popřípadě, byl-li přiznán starobní důchod podle § 31, pokud nedosáhl důchodového věku, nebo

b) invalidním následkem pracovního úrazu.

[14] Podle § 39 odst. 1 zákona o důchodovém pojištění *pojištěnec je invalidní, jestliže z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu nastal pokles jeho pracovní schopnosti nejméně o 35 %.*

[15] Podle § 39 odst. 3 zákona o důchodovém pojištění *pracovní schopností se rozumí schopnost pojištěnce vykonávat výdělečnou činnost odpovídající jeho tělesným, smyslovým a duševním schopnostem, s přihlédnutím k dosaženému vzdělání, zkušenostem a znalostem a předchozím výdělečným činnostem. Poklesem pracovní schopnosti se rozumí pokles schopnosti vykonávat výdělečnou činnost v důsledku omezení tělesných, smyslových a duševních schopností ve srovnání se stavem, který byl u pojištěnce před vznikem dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu.*

[16] Podle § 39 odst. 4 zákona o důchodovém pojištění *při určování poklesu pracovní schopnosti se vychází ze zdravotního stavu pojištěnce doloženého výsledky funkčních vyšetření; přitom se bere v úvahu,*

- a) *zda jde o zdravotní postižení trvale ovlivňující pracovní schopnost,*
- b) *zda se jedná o stabilizovaný zdravotní stav,*
- c) *zda a jak je pojištěnec na své zdravotní postižení adaptován,*
- d) *schopnost rekvalifikace pojištěnce na jiný druh výdělečné činnosti, než dosud vykonával,*
- e) *schopnost využití zachované pracovní schopnosti v případě poklesu pracovní schopnosti nejméně o 35 % a nejvíce o 69 %,*
- f) *v případě poklesu pracovní schopnosti nejméně o 70 % též to, zda je pojištěnec schopen výdělečné činnosti za zcela mimořádných podmínek.*

[17] Podle § 39 odst. 5 zákona o důchodovém pojištění *za zdravotní postižení se pro účely posouzení poklesu pracovní schopnosti považuje soubor všech funkčních poruch, které s ním souvisejí.*

[18] Podle § 39 odst. 6 zákona o důchodovém pojištění *za stabilizovaný zdravotní stav [odstavec 4 písm. b)] se považuje takový zdravotní stav, který se ustálil na úrovni, která umožňuje pojištěnci vykonávat výdělečnou činnost bez zhoršení zdravotního stavu vlivem takové činnosti; udržení stabilizace zdravotního stavu může být přitom podmíněno dodržováním určité léčby nebo pracovních omezení.*

[19] Podle § 39 odst. 7 zákona o důchodovém pojištění *pojištěnec je adaptován na své zdravotní postižení [odstavec 4 písm. c)], jestliže nabyt, popřípadě znovu nabyt schopností a dovedností, které mu spolu se zachovanými tělesnými, smyslovými a duševními schopnostmi umožňují vykonávat výdělečnou činnost bez zhoršení zdravotního stavu vlivem takové činnosti.*

[20] Podle § 2 odst. 1 vyhlášky č. 359/2009 Sb., kterou se stanoví procentní míry poklesu pracovní schopnosti a náležitosti posudku o invaliditě a upravuje posuzování pracovní schopnosti pro účely invalidity (vyhláška o posuzování invalidity), *pro stanovení procentní míry poklesu pracovní schopnosti je nutné určit zdravotní postižení, která jsou příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu pojištěnce, a jejich vliv na pokles pracovní schopnosti pojištěnce.*

[21] Podle § 2 odst. 2 téže vyhlášky *u zdravotních postižení, u nichž dochází průběžně ke zhoršování a zlepšování zdravotního stavu, se stanoví procentní míra poklesu pracovní schopnosti tak, aby odpovídala průměrnému rozsahu funkčního postižení a tomu odpovídajícímu poklesu pracovní schopnosti.*

[22] Podle § 2 odst. 3 téže vyhlášky *je-li příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu pojištěnce více zdravotních postižení, jednotlivé hodnoty procentní míry poklesu pracovní schopnosti stanovené pro jednotlivá zdravotní postižení se nesčítají; v tomto případě se určí, které zdravotní postižení je rozhodující příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu, a procentní míra poklesu pracovní schopnosti se stanoví podle tohoto zdravotního postižení se zřetelem k závažnosti vlivu ostatních zdravotních postižení na pokles pracovní schopnosti pojištěnce. Za*

rozhodující příčinu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu se považuje takové zdravotní postižení, které má nejvýznamnější dopad na pokles pracovní schopnosti pojištěnce.

[23] Podle § 3 odst. 1 vyhlášky o posuzování invalidity v případě, že příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu pojištěnce je více zdravotních postižení a v důsledku působení těchto zdravotních postižení je pokles pracovní schopnosti pojištěnce větší, než odpovídá horní hranici míry poklesu pracovní schopnosti určené podle rozhodující příčiny dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu, lze tuto horní hranici zvýšit až o 10 procentních bodů.

[24] Podle § 3 odst. 2 téže vyhlášky v případě, že dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav pojištěnce má takový vliv na jeho schopnost využívat dosažené vzdělání, zkušenosti a znalosti, na schopnost pokračovat v předchozí výdělečné činnosti nebo na schopnost rekvalifikace, že pokles pracovní schopnosti pojištěnce je větší, než odpovídá horní hranici míry poklesu pracovní schopnosti u příčiny, popřípadě rozhodující příčiny dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu, lze tuto horní hranici zvýšit až o 10 procentních bodů.

[25] Podle § 3 odst. 3 téže vyhlášky zvýšení horní hranice míry poklesu pracovní schopnosti podle odstavců 1 a 2 nesmí v úhrnu převýšit 10 procentních bodů.

[26] Podle § 4 odst. 1 téže vyhlášky v případě, že dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav pojištěnce nemá vliv, popřípadě má jen nepodstatný vliv na schopnost pojištěnce využívat dosažené vzdělání, zkušenosti a znalosti a na schopnost pokračovat v předchozí výdělečné činnosti a v důsledku toho je pokles pracovní schopnosti pojištěnce menší, než odpovídá dolní hranici míry poklesu pracovní schopnosti u příčiny, popřípadě rozhodující příčiny dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu, lze tuto dolní hranici snížit až o 10 procentních bodů.

[27] Podle § 4 odst. 2 téže vyhlášky v případě, že dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav pojištěnce je stabilizovaný nebo pojištěnec je adaptován na své zdravotní postižení a v důsledku toho je pokles pracovní schopnosti pojištěnce menší, než odpovídá dolní hranici míry poklesu pracovní schopnosti u příčiny, popřípadě rozhodující příčiny dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu, lze tuto dolní hranici snížit až o 10 procentních bodů.

[28] Po zhodnocení provedeného dokazování dospěl soud k závěru, že žaloba není důvodná.

[29] V projednávané věci jde o zamítnutí žádosti o invalidní důchod, jehož přiznání je podmíněno dlouhodobě nepříznivým zdravotním stavem a rozhodnutí soudu proto závisí především na odborném lékařském posouzení zdravotního stavu žalobce. V přezkumném soudním řízení ve věcech důchodového pojištění posuzuje zdravotní stav a pracovní schopnost pojištěnce podle § 4 odst. 2 zákona č. 582/1991 Sb. posudková komise Ministerstva práce a sociálních věcí, která je oprávněna nejen k celkovému posouzení zdravotního stavu a dochované pracovní schopnosti žalobce, ale též k zaujetí posudkového závěru o invaliditě, jejím vzniku, změně,

trvání a zániku. Pokud posudek této posudkové komise splňuje požadavek úplnosti a přesvědčivosti, je zpravidla v přezkumném soudním řízení rozhodujícím důkazem.

[30] Soud proto při posouzení dochované pracovní schopnosti žalobce k datu vydání přezkoumávaného rozhodnutí vycházel z napadeného rozhodnutí, z posudku OSSZ Olomouc ze dne 12. 4. 2012, z posudku žalované vypracovaném v námitkovém řízení dne 31. 5. 2012 a z posudku Posudkové komise Ministerstva práce a sociálních věcí v Hradci Králové ze dne 6. 11. 2012. Všechny jmenované posudky se zcela jednoznačně shodly na tom, že žalobce ke dni vydání napadeného rozhodnutí nebyl invalidní i na příčině dlouhodobého nepříznivého zdravotního stavu žalobce a i na procentním hodnocení poklesu jeho pracovní schopnosti. Posudek posudkové komise obsahoval náležitosti podle vyhlášky č. 359/2009 Sb. Všechny posudky, zejména posudek PK MPSV v Hradci Králové, byly vydány na základě úplné zdravotní dokumentace žalobce a odborným členem posudkové komise MPSV byl též odborný ortoped – tedy odborník v oboru, do něhož je zařazeno nejzávažnější zdravotní postižení žalobce. Při stanovení míry poklesu schopnosti soustavné výdělečné činnosti vycházeli posudkoví lékaři z ustanovení vyhlášky č. 359/2009 Sb. a určili, jakými zdravotními postiženími žalobce trpí a tato postižení uvedli v posudcích. Všichni lékaři dospěli k závěru, že k datu vydání přezkoumávaného rozhodnutí rozhodující příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu žalobce bylo degenerativní poúrazové onemocnění pravého zápěstí, stav po operativním znehybnění pravého zápěstí. Posudkově k datu vydání napadeného rozhodnutí odpovídal stav žalobce postižení uvedenému v kapitole XV oddílu B položce 4a přílohy vyhlášky č. 359/2009 Sb. Posudky uvedly i pracovní omezení pro žalobce a to, jakých prací je žalobce schopen.

[31] Kapitola XV oddíl B položka 4a přílohy vyhlášky č. 359/2009 Sb., kterou se provádí zákon č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění účinném ke dni vydání napadeného rozhodnutí, uvádí jako zdravotní postižení ztuhnutí nebo omezení pohybu zápěstního kloubu/kloubů - omezení hybnosti.

[32] Pro uvedené postižení je vyhláškou stanoven pokles pracovní schopnosti o 10 %. Tato hodnota byla žalobci navýšena o dalších 10 % (což je nejvyšší možná hodnota). Celkový pokles pracovní schopnosti žalobce byl všemi posudkovými lékaři ohodnocen o 20 % i s ohledem na další zdravotní postižení.

[33] Soud proto považuje za přiléhavé hodnocení Posudkové komise MPSV v Hradci Králové a stanovení míry poklesu schopnosti soustavné výdělečné činnosti o 20 % i vzhledem k ostatním postižením a chorobám žalobce, prokázaným v době vydání napadeného rozhodnutí, zejména vzhledem k odůvodnění všech odborných posudků. Z uvedeného vyplývá, že pracovní schopnosti žalobce je zachována v 80 %. Se všemi žalobními námitkami se posudková komise vypořádala.

[34] Žalobce rozhodující příčinu svého dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu nerozporoval a jak již bylo uvedeno v citaci § 2 odst. 3 vyhlášky o posuzování invalidity, *je-li příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu pojištěnce více zdravotních postižení, jednotlivé hodnoty procentní míry poklesu pracovní schopnosti stanovené pro jednotlivá zdravotní postižení se nesčítají.*

[35] K žalobcem doloženému potvrzení o ukončení zaměstnání, které mělo prokázat, že mu byl pracovní poměr ukončen ze zdravotních důvodů, soud

konstatuje, že v této listině důvod ukončení pracovního poměru uveden není a nadto sám žalobce uvedl, že měl uzavřenou smlouvu na dobu určitou.

[36] K lékařským zprávám doloženým při jednání soud s ohledem na § 75 odst. 1 s. ř. s. konstatuje, že lékařská zpráva ze dne 6. 3. 2012 je součástí hodnocení v posudku PK MPSV, zpráva ze dne 18. 12. 2012 je z data po jednání PK MPSV a neobsahuje relevantní skutečnosti ke zdravotnímu stavu žalobce do data vydání napadeného rozhodnutí 19. 7. 2012, proto nemohla být součástí dokazování a přezkumu napadeného rozhodnutí a jemu předcházejícího řízení. Lékařská zpráva z roku 2004 naopak nepřinesla nové skutečnosti pro přezkum zdravotního stavu žalobce v roce 2012.

[37] K tvrzení žalobce, že nemocenská je nízká a žalobce potřebuje na injekce více finančních prostředků, soud konstatuje, že poskytování dávek sociální péče, včetně invalidních důchodů, je dobrodíním státu a invalidní důchody jsou vypláceny těm osobám, jejichž dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav natolik omezuje jejich pracovní schopnosti, s přihlédnutím k získané kvalifikaci, že ztrátu na výdělku jim musí takto v rámci společenské solidarity kompenzovat. Tato pomoc směřuje k nejvážněji zdravotně postiženým osobám. Jinými slovy (podle důvodové zprávy novely zákona o důchodovém pojištění – sněmovní tisk č. 435/0), účelem invalidních důchodů je cílená a diferencovaná kompenzace podstatného snížení nebo ztráty příjmu z důvodu definovaného poklesu výdělečné/pracovní schopnosti. Zdravotní stav se přitom posuzuje k datu vydání rozhodnutí a pokud podmínky invalidity žadatel o invalidní důchod v této době nesplňuje, nelze mu jej přiznat. Invalidní důchody nejsou takovou dávkou sociální ochrany, které by primárně zabezpečovaly minimální existenční standard všem osobám bez rozdílu zdravotního stavu – takovými dávkami jsou jiné dávky sociální ochrany.

[38] Zjištěný pokles pracovní schopnosti žalobce v přezkoumávaném správním řízení ve výši 20 %, jak je uvedeno výše, je nižší než 35 % potřebných pro přiznání nároku na invalidní důchod.

[39] Žalobce tak k datu vydání přezkoumávaného rozhodnutí v souhrnu nesplňoval podmínky invalidity, jak jsou vymezeny ve výše citovaném ustanovení § 39 odst. 1 zákona č. 155/1995 Sb. Soud proto žalobu zamítl jako nedůvodnou podle § 78 odst. 7 s. ř. s.

[40] Právo na náhradu nákladů řízení žalobci nevzniklo, neboť v tomto řízení nebyl úspěšný a žalovaná v tomto řízení nemá právo na náhradu nákladů řízení ze zákona (§ 60 odst. 1 a 2 s. ř. s., § 118d odst. 1 zákona č. 582/1991 Sb., ve znění pozdějších předpisů).

P o u č e n í :

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Olomouci 8. 1. 2013

JUDr. Martina Radkova
samosoudkyně